

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

הזדמנויות למפגש

השירות בצבא כהזדמנות למפגש

מערך שיעור לתלמידים

למנחה

מערך פעילות

קישורים
להרחבה

מטרות
הפעילות

מבוא

לפני הפעילות - שלב מקדים

❖ כל משתתף מתבקש לראיין מישהו המשרת בצה"ל או ששירת בו

בעבר על מפגשים מעניינים במהלך השירות הצבאי

קישור לשאלות
לריאיון

איך היה הריאיון?

אפשר לדווח על הראיונות
במליאת הכיתה, או בקבוצות
קטנות

אילו מפגשים מעניינים
עלו בראיונות?

האם תיאור המפגשים
הפתיעו אתכם? במה?

כיצד המפגשים שתוארו
השפיעו על המספר?

עבודה בקבוצות

חזרו לשיחה במליאה

צפו בסרטון ומלאו את
המשימה שבכרטיסיית
ההנחיות

התחלקו לקבוצות של 6
משתתפים

חלוקה לחדרים בזום

אפשרי לקיים את המשימה פנים אל פנים או ברשת.
יש להקדיש למשימה 15 דקות.

"היה לי קשה בהתחלה לכבד את זה"...

דיון במליאה

◆ האם יש הבדל בין מפגש עם האחר/השונה, באזרחות, למפגש במסגרת השרות הצבאי? הסבירו

◆ אלו קשיים עולים בשירות משותף של אנשים מרקעים מגוונים ותרבויות שונות?

◆ אילו קבוצות שונות מכם אתם מקווים לפגוש במהלך השירות? אילו קבוצות אתם חוששים

לפגוש? מדוע?

◆ כיצד לדעתכם ישפיע עליכם המפגש עם האחר/השונה במהלך השירות הצבאי?

"צבא הגנה לישראל אינו רק מגן מבחינה ביטחונית פיזית אלא מגן גם מבחינה חברתית, הסיכוי לחברה שסועה ומפורדת נמנע בצה"ל והוא מאפשר לראשונה לכל חברה בציבוריות הישראלית להכיר את זו הכל כך שונה ממנה." (נטעאל בנדל - "הצבא כמסגרת מאפשרת - חיי דתי בין חילונים")

◆ לדעתכם, כיצד משפיע המפגש עם שונים במהלך השירות הצבאי על החברה הישראלית?

"צה"ל מהווה צומת ייחודי של מפגש בין בני הכפר לבני העיר, בין יהודים ללא יהודים, בין דתיים לחילונים, בין בני עיירות הפיתוח לבני קיבוצים ובין עולים לוותיקים, לאור זאת ראוי לחזק את בסיס ההסכמה המשותף בין כל המגזרים הללו תוך כיבוד השונות התרבותית"

(בן גוריון, "יעוד ויחוד", 1950)

האם משפט זה עדיין מתאים לשירות בצה"ל היום? הסבירו ◆

קישורים להרחבה

◆ ייעוד וייחוד צה"ל – אתר צה"ל

◆ רוח ממלכתית – עיונים במסמך רוח צה"ל - המכון הישראלי לדמוקרטיה

◆ צבא ההגנה לישראל – מבקר המדינה

◆ צה"ל כצבא העם – המכון הישראלי לדמוקרטיה

בהצלחה!

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

נספחים

מבוא

■ "צה"ל מהווה צומת ייחודי של מפגש בין בני הכפר לבני העיר, בין יהודים ללא יהודים, בין דתיים לחילונים, בין בני עיירות הפיתוח לבני קיבוצים ובין עולים לוותיקים..." (בן גוריון, "יעוד ויחוד", 1950).

■ במהלך השירות הצבאי נפגשים בני הנוער עם אנשים שאינם מהסביבה המוכרת להם בבית. מפגש זה הוא הזדמנות להיכרות, לפתיחות וללמידה על קבוצות אוכלוסייה שונות אך הוא גם עלול להלחיץ ולהרתיע.

■ פעילות זו מציפה את עצם קיום מפגש זה והחששות ממנו, לצד חשיבותו והערך המוסף שהוא מזמן להיכרות, קבלת השונה וחיזוק הסולידריות החברתית בישראל.

מטרות

- ① לדון במשמעות המפגש עם השונה ממני במהלך השרות
- ② להעלות למודעות את חשיבות המפגש הרב תרבותי במסגרת השרות הצבאי
- ③ לחזק את המחויבות לסולידריות החברתית במדינת ישראל

שאלות מנחות לריאיון

1. באיזו יחידה שירת? באיזה סוג שירות? (קרוב לבית, קרבי וכו')
2. מה היה ההרכב האנושי ביחידה? (מקומות מגורים, מצב חברתי-כלכלי, יחס לדת וכו')
3. תאר מפגש עם חייל או עם חיילת שכנראה לא היה מתרחש בחיים האזרחיים.
4. מה הפתיע אותך במפגש? אילו קשיים עלו במפגש?
5. מה למדת מהמפגש? כיצד הוא השפיע עליך?
6. האם המפגש היה בעל משמעות להמשך השירות? פרט.

משימה בקבוצות

← בחרו בסרטון לצפייה

← דונו בשאלות המצורפות והכינו להצגה בכתה

הגדוד המעורב ביותר בצה"ל

ערבים מוסלמים המשרתים בצה"ל

גיוס נוער בסיכון

חרדי לשעבר לוחם בצה"ל

שילוב של צעירים עם צרכים מיוחדים בצה"ל

דונו בקבוצות והציגו בכיתה

מהם המניעים לגיוס שעלו בסרטון?

איך היה המפגש בין המתגייסים לחבריהם ליחידה?

כיצד בחרו המתגייסים להתמודד עם היותם שונים?

